

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

2012-12-07 Nr. P-241-13

Aurelijui Beržiniui
Parko g.3-47
Jonava

Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklos
tarnybai
Žalgirio g. 92, 09303 Vilnius

Sveikatos apsaugos ministerijai
Vilniaus g.33
Vilnius

DĖL NUTARTIES

Siunčiame Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-12-05 nutarties kopiją.
PRIDEDAMA. Nutartis.

Raštinės vedėjos pavaduotoja

Kristina Bieliniene

Violeta Rodzienė, tel. (85) 279 1005

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

NUTARTIS

2012 m. gruodžio 5 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Audriaus Bakavecko (pranešėjas), Romano Klišausko ir Skirgailės Žalimienės (kolegijos pirmininkė), teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pareiškėjo Aurelijaus Beržinio prašymą atnaujinti procesą administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-2682/2012 pagal pareiškėjo Aurelijaus Beržinio skundą atsakovams Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai ir Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos dėl vilkinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I.

Pareiškėjas Aurelijus Beržinis kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydamas: 1) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – ir Sveikatos apsaugos ministerija, SAM) ir Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – ir Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba, Tarnyba) vilkina pateikti atsakymą į jo 2011 m. lapkričio 7 d. skundą; 2) įpareigoti atsakovus raštu atsakyti į šį skundą (b. l. 2).

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2012 m. balandžio 16 d. sprendimu pareiškėjo Aurelijaus Beržinio skundą atmetė (b. l. 40-43).

Teismas, sistemiškai įvertinęs Valstybinės medicininio audito inspekcijos prie Sveikatos apsaugos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. V-941 (neteko galios nuo 2012 m. sausio 1 d.) (toliau – ir Inspekcijos prie SAM nuostatai), 1, 8.1 ir 9.11 punkto, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir Viešojo administravimo įstatymas) 23 straipsnio 4 dalies, Asmenų aptarnavimo ir jų prašymų ir skundų nagrinėjimo Sveikatos apsaugos ministerijoje taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. V-864 (toliau – ir Taisyklės), 9 punktą, padarė išvadą, kad SAM, 2011 m. lapkričio 10 d. gavusi A. Beržinio 2011 m. lapkričio 7 d. skundą dėl galimai netinkamo tarnybinių pareigų atlikimo sveikatos priežiūrą teikiančioje įstaigoje (VšĮ Kauno miesto 2-oje klinikinėje ligoninėje), teisėtai ir pagrįstai, nepraleisdama įstatyme nustatyto 5 darbo dienų termino, 2011 m. lapkričio 14 d. persiuntė jį nagrinėti Valstybinei medicininio audito inspekcijai prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – ir Inspekcija) pagal kompetenciją ir tą pačią dieną apie skundo persiuntimą informavo pareiškėją. Todėl nėra pagrindo pripažinti, jog SAM vilkina pateikti atsakymą į 2011 m. lapkričio 7 d. skundą ir įpareigoti SAM atsakyti pareiškėjui. Teismas pažymėjo, kad byloje nėra įrodymų, ar Inspekcija gavo skundą ir ar ji pradėjo šio skundo nagrinėjimo procedūrą, tačiau akivaizdu, kad pareiškėjo kreipimosi į teismą dieną, t. y. 2012 m. sausio 23 d., Inspekcija neprivalėjo būti išnagrinėjusi jo skundo ir pateikusi atsakymą, nes pagal Skundo nagrinėjimo Valstybinėje medicininio audito inspekcijoje tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybinės medicininio audito inspekcijos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2009 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. 3V-35 (toliau – ir Aprašas), 32 punktą, šį skundą Inspekcija turėjo teisę nagrinėti 3 mėnesius nuo jo gavimo dienos. Atsižvelgiant į tai, kad skundą Inspekcijai SAM išsiuntė 2011 m. lapkričio 14 d., galima preziumuoti, jog paskutinė diena sprendimui dėl šio

skundo priimti buvo 2012 m. vasario 14 d. Turimi įrodymai patvirtina, kad Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba, nuo 2012 m. sausio 1 d. veikianti kaip Inspekcijos teisių ir pareigų perėmėja (Vyriausybės 2011 m. liepos 7 d. nutarimas Nr. 819 „Dėl sutikimo reorganizuoti Valstybinę medicininio audito inspekciją prie Sveikatos apsaugos ministerijos“) tik 2012 m. vasario 1 d. gavusi A. Beržinio skundą, teisėtai ir pagrįstai, nepraleisdama įstatyme nustatyto 3 mėnesių termino, 2012 m. vasario 3 d. priėmė sprendimą Nr. D2-11-12-(1.20.) ir apie tai informavo A. Beržinį. Teismo vertinimu, pareiškėjo skundo nagrinėjimo termino Tarnyba nepraleido, net jei šis terminas būtų skaičiuojamas nuo skundo gavimo SAM dienos, todėl pareiškėjo argumentai, jog Tarnyba vilkina pateikti jam atsakymą, atmesti kaip nepagrįsti. Atitinkamai atmestas pareiškėjo reikalavimas dėl įpareigojimo atlikti veiksmus, kadangi Tarnyba 2012 m. vasario 3 d. sprendimu Nr. D2-11-12-(1.20.) atsakė pareiškėjui ir šis administracinis aktas nagrinėjamoje byloje nėra ginčijamas.

Pareiškėjas Aurelijus Beržinis pateikė apeliacinį skundą, kuriuo prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2012 m. balandžio 16 d. sprendimą ir perduoti bylą pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo (b. l. 50-51).

II.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2012 m. liepos 5 d. nutartimi pareiškėjo Aurelijaus Beržinio apeliacinį skundą atmetė, o Vilniaus apygardos administracinio teismo 2012 m. balandžio 16 d. sprendimą paliko nepakeistą (b. l. 68-72).

Teismas nurodė Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 4 dalį, Taisyklių 9 punktą ir remdamasis bylos medžiaga nustatė, kad SAM, 2011 m. lapkričio 10 d. gavusi pareiškėjo skundą, kuriuo buvo prašoma atlikti medicininį auditą sveikatos priežiūrą teikiančioje įstaigoje (VšĮ Kauno miesto 2-oje klinikinėje ligoninėje), 2011 m. lapkričio 14 d. persiuntė jį nagrinėti pagal kompetenciją Inspekcijai ir tą pačią dieną apie skundo persiuntimą raštu informavo pareiškėją. Inspekcijos prie SAM nuostatų 9 punktas numatė, kad būtent Inspekcija kontroliuoja sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir pagal šią kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka nagrinėja juridinių ir fizinių asmenų prašymus, pareiškimus ir skundus. Todėl, remdamasi aptartu teisiniu reguliavimu, teisėjų kolegija patvirtino pirmosios instancijos teismo išvadą, kad atlikdama nurodytus veiksmus, SAM įstatyme nustatyto 5 darbo dienų termino nepraleido ir jos veiksmai persiunčiant pareiškėjo skundą jį nagrinėti kompetentingai institucijai, t. y. Inspekcijai, laikytini teisėtai ir pagrįstai. Teisės aktai neįpareigoja Sveikatos apsaugos ministeriją vertinti pateikto skundo atitikimą konkrečių teisės aktų reikalavimams ir jo pagrįstumą, jei skundo nagrinėjimas nepriklauso šios institucijos kompetencijai. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad apeliaciniame skunde nurodyti pareiškėjo argumentai, jog SAM, persiūsdama jo skundą, jam nepaaiškino to priežasčių, yra pagrįsti. Tačiau tai laikytina formaliu informacinio rašto trūkumu, kuris iš esmės nepažeidė pareiškėjo teisių bei teisėtų interesų ir nesudaro pagrindo laikyti aptariamų Sveikatos apsaugos ministerijos veiksmų neteisėtais.

Nagrinėjamu atveju sprendžiant, ar atsakovas Tarnyba, nuo 2012 m. sausio 1 d. veikianti kaip Inspekcijos teisių ir pareigų perėmėja, laiku išnagrinėjo pareiškėjo skundą, svarbu nustatyti, ar Tarnyba laikėsi Skundų nagrinėjimo Inspekcijoje tvarkos aprašo 32 punkto nuostatų, kurios numatė, kad skundo nagrinėjimas turi būti baigtas per 3 mėnesius nuo skundo Inspekcijoje gavimo dienos. Šiuo atveju teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo nurodytu terminu, per kurį Inspekcija turėjo priimti sprendimą, skaičiavimu, kuriuo remiantis, atsižvelgiant į tai, kad skundą Inspekcijai SAM išsiuntė 2011 m. lapkričio 14 d., paskutine diena sprendimui dėl šio skundo priimti laikytina 2012 m. vasario 14 d. Kadangi pagal byloje esančius dokumentus, Tarnyba, tik 2012 m. vasario 1 d. gavusi pareiškėjo skundą, 2012 m. vasario 3 d. priėmė sprendimą Nr. D2-11-12-(1.20.) ir apie jo priėmimą informavo pareiškėją, teismas konstatavo, kad Tarnyba teisėtai ir pagrįstai, nepraleisdama įstatyme nustatyto 3 mėnesių termino, atsakė į pareiškėjo pateiktą skundą.

Atkreiptas dėmesys, kad 2012 m. vasario 3 d. sprendime Nr. D2-11-12-(1.20.) Tarnyba nurodė teisės aktų reikalavimus, kurių neatitiko pareiškėjo 2011 m. lapkričio 7 d. skundas. Atsižvelgdama į tai, teisėjų kolegija pažymėjo, kad priimtu Tarnybos sprendimu pareiškėjui neužkertamas kelias pakartotinai tuo pačiu klausimu kreiptis į Tarnybą, pašalinus nurodytus skundo trūkumus.

[Handwritten signature]

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad remiantis ABTĮ 55 straipsnio 1 dalimi, tais atvejais, kai viena iš proceso šalių pasitraukia iš bylos (asmens mirtis, juridinio asmens pabaiga, institucijos ar organizacijos reorganizavimas arba reikalavimas, reikalavimo perleidimas), teismas tą šalį pakeičia jos teisių perėmėju. Tiek Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo, tiek Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje yra pripažįstama, kad teisių perėmimas galimas bet kurioje proceso stadijoje (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010 m. birželio 17 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-466/2010; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. rugsėjo 27 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-359/2011). Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2011 m. liepos 7 d. nutarimu Nr. 819 nurodė, kad Inspekcija reorganizuojama ją prijungiant prie Tarnybos, kuriai pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugsėjo 7 d. įsakymo V-839 16.4 punktą, nuo 2012 m. sausio 1 d. perėjo visos Inspekcijos teisės ir pareigos. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas skundu kreipėsi dėl to, kad jo manymu Inspekcija vilkino atsakyti į jo 2011 m. lapkričio 7 d. skundą, t. y. dėl šios institucijos vilkinimo atlikti jai priskirtas funkcijas, o nuo 2012 m. sausio 1 d. Tarnybai perėmus Inspekcijos teises ir pareigas, būtent Tarnyba 2012 m. vasario 3 d. raštu atsakė į pareiškėjo skundą, todėl esant nustatytais aplinkybėms, teisėjų kolegija sprendė kad pirmosios instancijos teismas, vadovaudamasis ABTĮ 37 straipsnio 4 dalimi, 2012 m. sausio 26 d. nutartimi pagrįstai iš trečiųjų suinteresuotųjų asmenų pašalino Valstybinę medicininio audito inspekciją ir atsakovu įtraukė Valstybinę akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybą, kuriai buvo perduotos visos Inspekcijos, kaip ginčo (administracinės bylos) šalies, procesinės teisės. Tokiu būdu teismas, siekdamas užtikrinti proceso koncentruotumą, ekonomiškumą ir efektyvumo principus, o tuo pačiu ir pareiškėjo teisę į teisingą teismo procesą, dar iki teismo nagrinėjimo pirmojoje instancijoje pradžios Inspekciją procese pakeitė jos įstatymine teisių perėmėja – Tarnyba. ABTĮ 54 straipsnyje numatytas pareiškėjo sutikimas netinkamos šalies pakeitimui apima tik tuos atvejus, kai procese pakeičiamas vienintelis atsakovas. Nagrinėjamu atveju į bylos nagrinėjimą buvo įtrauktas papildomas atsakovas, todėl atlikdamas tokį procesinį veiksmą, pirmosios instancijos teismas pareiškėjo teisių nepažeidė. Dėl nurodytų priežasčių pareiškėjo apeliaciniame skunde pateikti argumentai dėl netinkamo atsakovo pakeitimo atmestini kaip nepagrįsti.

III.

Pareiškėjas Aurelijus Beržinis Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui pateikė prašymą atnaujinti procesą Vilniaus apygardos administracinio teismo administracinėje byloje Nr. I-2012-561/2012 ir išnagrinėti bylą iš naujo bei panaikinti 2012 m. balandžio 16 d. sprendimą ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. liepos 5 d. nutartį ir priimti naują sprendimą.

Prašymą dėl proceso atnaujinimo grįsdamas ABTĮ 153 straipsnio 2 dalies 10 punktu (padarytas esminis materialinės teisės normų pažeidimas jas taikant) išdėsto, jog Vilniaus apygardos administracinio teismo 2012 m. rugpjūčio 27 d. faksu pareiškėjui atsiųsti SAM ir Tarnybos 2012 m. rugpjūčio 24 d. atsiliepimai administracinėje byloje Nr. I-2358-562/2012 pagrindžia proceso atnaujinimo pagrindo administracinėje byloje Nr. I-2012-561/2012 buvimą. Teigia, jog minėtuose atsiliepimuose SAM ir Tarnyba administracinėje byloje Nr. I-2358-562/2012 vienareikšmiškai patvirtina, kad pagal Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 23 straipsnį, su 2011 m. lapkričio 7 d. skundu iš pradžių jis privalėjo kreiptis į sveikatos priežiūros įstaigą, kurioje buvo pažeistos jo (paciento) teisės, t. y. į Kauno miesto 2-ąją klinikinės ligoninės administraciją, kad skundas būtų išnagrinėtas iš esmės, o jeigu netenkintų skundo išnagrinėjimas iš esmės minėtoje sveikatos priežiūros įstaigoje, po to skundu kreiptis į pacientų skundus nagrinėjančias valstybės institucijas, o taip pat ir į Inspekciją arba Tarnybą. Vadinasi, minėtu atsiliepimu SAM pripažino, kad suprato, jog persiųsdama 2011 m. lapkričio 7 d. skundą į Inspekciją išnagrinėti iš esmės pagal kompetenciją elgėsi netinkamai ir neteisėtai, nes nei Inspekcija, nei jos teisės ir pareigos perėmusi Tarnyba neturėjo teisės nagrinėti minėtą 2011 m. lapkričio 7 d. skundą pagal kompetenciją iš esmės iki iš pradžių nebus paduotas skundas tiesiai į sveikatos priežiūros įstaigos administraciją, kurioje buvo pažeistos teisės, ir tokiais veiksmais tyčia ir sąmoningai vilkino skundo išnagrinėjimą iš esmės. Administracinėje byloje Nr. I-2012-561/2012 SAM aiškina priešingai, kad nebuvo kompetentinga išnagrinėti minėtą 2011 m. lapkričio 7 d. skundą iš esmės, todėl Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio pagrindu persiuntė skundą per 5 dienas nuo

(Handwritten signature)

gavimo išnagrinėti pagal kompetenciją Inspekcijai, kuri privalėjo skundą išnagrinėti iš esmės pagal kompetenciją ir tokio prieštaringo nepagrįsto ir neteisėto aiškinimo pagrindu 2012 m. balandžio 16 d. sprendime ir 2012 m. liepos 5 d. nutartyje administraciniai teismai nustatė, kad tokie SAM veiksmai yra tinkami ir teisėti, nors skundas nuo 2011 m. lapkričio 7 d. iki 2012 m. kovo 3 d. nebuvo ir šiuo metu nėra išnagrinėtas iš esmės nei Inspekcijoje, nei Tarnyboje. Vadinasi, pirmosios instancijos teismo 2012 m. balandžio 16 d. sprendime ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. liepos 5 d. nutartyje administraciniai teismai padarė esminį Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio taikymo pažeidimą nustatydami, kad SAM perduodama 2011 m. lapkričio 7 d. jo skundą per 5 dienas nuo gavimo ištirti iš esmės pagal kompetenciją Inspekcijai elgėsi teisėtai ir tinkamai, nes skundas negalėjo būti ištirtas iš esmės pagal kompetenciją nei Inspekcijoje, nei Tarnyboje, kadangi iš pradžių turėjo būti paduotas ir išnagrinėtas iš esmės sveikatos priežiūros įstaigos administracijos, kurioje buvo pažeistos teisės. Todėl nepagrįsti ir neteisėti pirmosios instancijos teismo 2012 m. balandžio 16 d. sprendimas ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. liepos 5 d. nutartis turi būti panaikinti atnaujinus procesą administracinėje byloje Nr. I-2012-561/2012.

Prašymą dėl proceso atnaujinimo grįsdamas ABTĮ 153 straipsnio 2 dalies 8 punktu (sprendimas ar nutartis yra be motyvų) išdėsto, jog pirmosios instancijos teismo 2012 m. balandžio 16 d. sprendime ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. liepos 5 d. nutartyje yra motyvai tik dėl SAM ir Inspekcijos teises ir pareigas perėmusios Tarnybos veiksmų ir neveikimo teisėtumo ir tinkamumo nustatymo, bet nėra nei vieno motyvo dėl Inspekcijos veiksmų ar neveikimo iš esmės tiriant skundą ar atsisakant tirti teisėtumo ir tinkamumo nustatymo ir įvertinimo nuo 2011 m. lapkričio 7 d. skundo gavimo dienos (2011 m. lapkričio 14 d.) iki Inspekcijos reorganizavimo (2012 m. sausio 1 d.). Kadangi Tarnyba perėmė visas Inspekcijos teises ir pareigas, tai sprendime ir nutartyje privalėjo būti motyvai dėl Inspekcijos veiksmų ar neveikimo teisėtumo ir tinkamumo įvertinimo dėl 2011 m. lapkričio 7 d. skundo ištyrimo iš esmės atlikimo ar neatlikimo ir atsakymo iš esmės nepateikimo iki 2012 m. sausio 1 d. Inspekcijos reorganizavimo. Tuo pačiu sprendime ir nutartyje privalėjo būti motyvai, kas yra atsakingas už blogą viešąjį administravimą SAM institucijose ir kas dengia nuo atsakomybės neteisėtus SAM ir jos institucijų veiksmus ir neveikimą administraciniuose teismuose administracinėje byloje Nr. I-2012-561/2012. Todėl nepagrįsti ir neteisėti be minėtų motyvų Inspekcijos atžvilgiu Vilniaus apygardos administracinio teismo 2012 m. balandžio 16 d. sprendimas ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. liepos 5 d. nutartis turi būti panaikinti atnaujinus procesą administracinėje byloje Nr. I-2012-561/2012.

Pažymi, kad 2012 m. rugpjūčio 27 d. faksu jam atsiųsti minėti SAM ir Tarnybos atsiliepimai kaip rašytiniai įrodymai pagrindžia trijų mėnesių termino skaičiavimo pradžią pagal ABTĮ 156 straipsnio 1 dalį paduoti prašymui dėl proceso atnaujinimo administracinėje byloje Nr. I-2012-561/2012 sužinojus aplinkybes proceso atnaujinimo pagrindui.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

IV.

Pareiškėjo Aurelijaus Beržinio prašymas netenkintinas.

Proceso atnaujinimas – išimtinė ir galutinė įsiteisėjusių teismo sprendimų, nutarimų ar nutarčių teisėtumo ir pagrįstumo kontrolės forma, kurios tikslas užtikrinti teisingumo vykdymą bei tinkamą teisės ir teisminę gynybą įgyvendinimą, siekiant patikrinti, ar įsiteisėję teismų procesiniai sprendimai nepažeidžia įstatymų saugomų asmenų teisių ir interesų, taip pat išvengti galimo neteisėto teismo procesinio sprendimo teisinių pasekmių. Atsižvelgiant į tokia proceso atnaujinimo instituto paskirtį, ABTĮ gana detalčiai reglamentuoja proceso atnaujinimo procedūrą, kuri vykdoma griežtai laikantis nustatytų sąlygų ir tvarkos.

Teisėjų kolegija taip pat atkreipia dėmesį, jog proceso atnaujinimo pagrindai teismų turi būti taikomi neformaliai bei laikantis teisinio apibrėžtumo principo, todėl proceso atnaujinimas yra galimas tik esminėms klaidoms taisyti, esant svarbioms ir įtikinančioms aplinkybėms (Europos Žmogaus Teisių Teismo 1999 m. spalio 28 d. sprendimas byloje Brumarescu v. Rumunija (bylos

[Handwritten signature]

Nr. 28342/95), 2002 m. liepos 25 d. sprendimas byloje Sovtransavto Holding v. Ukraina (bylos Nr. 48553/99), 2007 m. kovo 1 d. sprendimas byloje Sypchenko v. Rusija (bylos Nr. 38368/04), Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. birželio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-303/2007). Taigi visais atvejais analizuojant klausimą dėl proceso atnaujinimo turi būti atsižvelgiama į bendruosius principus, tokius kaip protingumas, sąžiningumas, koncentruotumas, ekonomiškumas ir kt. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra nurodęs, jog proceso atnaujinimo institutas negali būti naudojamas kaip priemonė dar kartą pasibylinėti ar vilkinti teismo priimtų sprendimų vykdymą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. vasario 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-20/2010). Šiuo atveju ABTĮ numato baigtinį sąrašą proceso atnaujinimo pagrindų ir apibrėžtą laiko tarpą per kurį galima kreiptis į teismą prašant atnaujinti procesą administracinėje byloje.

ABTĮ 153 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad bylos, užbaigtos įsiteisėjusiu teismo sprendimu, nutarimu ar nutartimi, procesas gali būti atnaujinamas šiame skirsnyje nustatytais pagrindais ir tvarka. ABTĮ 156 straipsnio 1 dalis numato, kad prašymas dėl proceso atnaujinimo gali būti paduodamas per tris mėnesius nuo tos dienos, kai jį padavęs subjektas sužinojo arba turėjo sužinoti apie aplinkybes, kurios yra proceso atnaujinimo pagrindas.

Nustatyta, kad prašymas atnaujinti procesą nagrinėjamu atveju grindžiamas dviem ABTĮ 153 straipsnyje nustatytais pagrindais – sprendimas ar nutartis yra be motyvų (ABTĮ 153 str. 2 d. 8 p.) ir padarytas esminis materialinės teisės normų pažeidimas jas taikant, galėjęs turėti įtakos priimti neteisėtą sprendimą, nutarimą ar nutartį (ABTĮ 153 str. 2 d. 10 p.). Pareiškėjo teigimu, apie proceso atnaujinimo pagrindus pareiškėjas sužinojo 2012 m. rugpjūčio 27 d. faksu gavęs minėtus SAM ir Tarnybos atsiliepimus administracinėje byloje Nr. I-2358-562/2012. Pareiškėjo prašymas dėl proceso atnaujinimo Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme gautas 2012 m. spalio 24 d. (b. l. 146). Taigi konstatuotina, kad įstatyme įtvirtintas trijų mėnesių prašymo dėl proceso atnaujinimo padavimo terminas nebuvo praleistas.

Teisėjų kolegija pažymi, jog ABTĮ 153 straipsnio 2 dalies 8 punkto pagrindu procesas gali būti atnaujinamas tuomet, jei teismo sprendimas (nutartis) apskritai neturi motyvuojamosios dalies arba iš procesinio dokumento turinio neaišku, kuo vadovaudamasis teismas padarė išvadą, suformuluotą teismo sprendimo (nutarties) rezoliucinėje dalyje (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010 m. liepos 16 d. nutartį administracinėje byloje Nr. P⁶⁶²-61/2010, 2011 m. gruodžio 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. P¹⁴³-127/2011). Šiuo atveju pareiškėjas, prašydamas atnaujinti procesą ABTĮ 153 straipsnio 2 dalies 8 punkto pagrindu, argumentuoja, jog teismas nepasisakė (nemotyvavo) dėl Inspekcijos veiksmų ar neveikimo iš esmės tiriant skundą ar atsisakant tirti teisėtumo ir tinkamumo nustatymo ir įvertinimo nuo pareiškėjo 2011 m. lapkričio 7 d. skundo gavimo dienos (2011 m. lapkričio 14 d.) iki Inspekcijos reorganizavimo (2012 m. sausio 1 d.), be to, nemotyvavo, kas yra atsakingas už blogą viešąjį administravimą SAM institucijose.

Teisėjų kolegija pažymi, jog prašymą dėl proceso atnaujinimo padavusio subjekto netenkinantys, nepakankamai išsamūs teismo sprendimo (nutarties) motyvai, taip pat atskirai kelto, tačiau su kitais reikalavimais glaudžiai susijusio klausimo neišsprendimas ABTĮ 153 straipsnio 2 dalies 8 punkto prasme negali būti prilyginti motyvų nebuvimui (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. gruodžio 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P¹⁴³-221/2011). Įvertinus pareiškėjo prašymą ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, nagrinėjamu atveju negalima sutikti su pareiškėjo nuomone, jog Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. liepos 5 d. nutartis yra be motyvų, kadangi pastarasis procesinis sprendimas turi motyvuojamąją dalį, taip pat iš procesinio dokumento turinio aišku, kuo vadovaudamasis teismas padarė išvadą, suformuluotą teismo nutarties rezoliucinėje dalyje. Taigi pagrindo atnaujinti procesą ABTĮ 153 straipsnio 2 dalies 8 punkto pagrindu nėra.

Pareiškėjas prašymą atnaujinti procesą grindžia ABTĮ 153 straipsnio 2 dalies 10 punkto pagrindu, pagal kurį procesas atnaujinamas, kai: pirma, nustatomas materialinės teisės normos pažeidimas jas taikant; antra, nustatytas pažeidimas akivaizdus; ir trečia, toks pažeidimas esminis, t. y. galėjęs turėti įtakos priimti neteisėtą sprendimą, nutarimą ar nutartį. Materialinės teisės taikymo tikslas yra individualiai gyvenimo situacijai taikyti teisėje įtvirtintą abstrakčią elgesio taisyklę (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010 m. rugpjūčio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁵⁰²-165/2010, 2011 m. spalio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P¹⁴⁶-119/2011).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje ABTĮ 153 straipsnio 2 dalies 10 punkto pagrindu taikymas yra sietinas su pažeidimo akivaizdumu, kas reiškia, kad prašyme atnaujinti procesą šiuo pagrindu turi būti pateikti argumentai, kurie akivaizdžiai parodo, jog bylą nagrinėjęs teismas neteisingai aiškino byloje taikytiną materialinės teisės normą. Toks akivaizdumas procesą prašančio asmens turi būti specialiai aptartas ir argumentuotas. Pažeidimas laikomas akivaizdžiu, kai proceso atnaujinimo klausimą nagrinėjančiai teisėjų kolegijai nelieka pagrįstų abejonių dėl klaidingo teisės normų aiškinimo ir taikymo (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. sausio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁶⁰²-71/2012). Pažymėtina, jog vien alternatyvaus teisės normų aiškinimo galimybė, nesant svarių argumentų dėl pirmojo aiškinimo klaidingumo, nesudaro pagrindo procesui atnaujinti (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. balandžio 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁴⁴²-52/2008).

Pareiškėjas teigia, jog bylą nagrinėję teismai padarė esminį Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio taikymo pažeidimą nustatydami, kad SAM perduodama 2011 m. lapkričio 7 d. pareiškėjo skundą per 5 dienas nuo gavimo iširti pagal kompetenciją Inspekcijai elgėsi teisėtai ir tinkamai, kadangi iš pradžių skundas, vadovaujantis Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 23 straipsniu, turėjo būti paduotas ir išnagrinėtas iš esmės sveikatos priežiūros įstaigos administracijos, kurioje buvo pažeistos pareiškėjo teisės.

Iš Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. liepos 5 d. nutarties administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-2682/2012 matyti, jog byloje pareiškėjas kėlė ginčą dėl to, kad atsakovas SAM ir Inspekcija vilkino atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus, t. y. įstatymų nustatytais terminais atsakyti į pareiškėjo 2011 m. lapkričio 7 d. skundą. Teisėjų kolegija minėtam ginčui, be kita ko, taikė Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 4 dalies nuostatas, kurios nustato, jog jeigu viešojo administravimo subjektas neturi įgaliojimų priimti administracinės procedūros sprendimą dėl skunde išdėstyto klausimo, jis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas perduoda skundą viešojo administravimo subjektui, kuris turi reikiamus įgaliojimus, ir apie tai praneša asmeniui. Remiantis bylos medžiaga teisėjų kolegija administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-2682/2012 nustatė, kad SAM, 2011 m. lapkričio 10 d. gavusi pareiškėjo skundą, kuriuo buvo prašoma atlikti medicininį auditą sveikatos priežiūrą teikiančioje įstaigoje (VšĮ Kauno miesto 2-oje klinikinėje ligoninėje), 2011 m. lapkričio 14 d. persiuntė jį nagrinėti pagal kompetenciją Inspekcijai ir tą pačią dieną apie skundo persiuntimą raštu informavo pareiškėją (b. l. 11, 24). Valstybinės medicininio audito inspekcijos prie Sveikatos apsaugos ministerijos nuostatų 9 punktą numatė, kad būtent Inspekcija kontroliuoja sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir pagal šią kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka nagrinėja juridinių ir fizinių asmenų prašymus, pareiškimus ir skundus. Todėl teisėjų kolegija patvirtino pirmosios instancijos teismo išvadą, kad atlikdama nurodytus veiksmus, SAM įstatyme nustatyto 5 darbo dienų termino nepraleido ir jos veiksmai persiunčiant pareiškėjo skundą jį nagrinėti kompetentingai institucijai, t. y. Inspekcijai, laikytini teisėtais ir pagrįstais. Teisės aktai neįpareigojo Sveikatos apsaugos ministeriją vertinti pateikto skundo atitikimą konkrečių teisės aktų reikalavimams ir jo pagrįstumą, jei skundo nagrinėjimas nepriklauso šios institucijos kompetencijai.

Tačiau pareiškėjas teigia, jog bylą nagrinėję teismai minėtam ginčui taikė Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 4 dalies nuostatas, o ne Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 23 straipsnį, padarė esminį materialinės teisės pažeidimą. Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad šis straipsnis nustato pacientų skundų, nesusijusių su žalos atlyginimu, pateikimo ir nagrinėjimo tvarką.

Teisėjų kolegija, nagrinėjanti prašymą atnaujinti procesą, pažymi, jog administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-2682/2012, be kita ko, buvo sprendžiamas SAM kompetencijos nagrinėti pareiškėjo skundą klausimas ir buvo nustatyta, jog skundo nagrinėjimas nepriklauso šios institucijos kompetencijai. Dėl to buvo padaryta išvada, kad teisės aktai neįpareigojo SAM vertinti pateikto skundo atitikimą konkrečių teisės aktų reikalavimams ir jo pagrįstumą. Minėtoje byloje nebuvo sprendžiamas klausimas, ar pareiškėjas laikėsi pacientų skundų, nesusijusių su žalos atlyginimu, pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos, o, be kita ko, buvo nagrinėjama, ar pagrįstai pareiškėjas su 2011 m. lapkričio 7 d. skundu dėl galimai netinkamo tarnybinių pareigų atlikimo sveikatos priežiūrą teikiančioje įstaigoje (skundu prašoma atlikti medicininį auditą sveikatos priežiūrą teikiančioje įstaigoje) kreipėsi į Sveikatos apsaugos ministeriją. Laikytina, kad pareiškėjas, teigdamas, jog, vadovaujantis Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 23 straipsniu, jo skundą iš

pradžių turėjo nagrinėti sveikatos priežiūros įstaigos administracija, kurioje buvo pažeistos jo teisės, teigia, jog jo skundą SAM turėjo persiųsti nagrinėti sveikatos priežiūros įstaigai, kurioje buvo pažeistos jo teisės, t. y. nagrinėti ir vertinti skundo atitikimą teisės aktams. Tačiau administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-2682/2012 teisėjų kolegija padarė išvadą, jog teisės aktai neįpareigojo SAM vertinti pateikto skundo atitikimo konkrečių teisės aktų nuostatoms. Be to, atkreiptinas dėmesys, jog tokia išvada buvo padaryta vadovaujantis ne Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 4 dalimi, o Inspekcijos prie SAM nuostatų 9 punktu, pagal kurį Inspekcija kontroliuoja sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir pagal šią kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka nagrinėja juridinių ir fizinių asmenų prašymus, pareiškimus ir skundus. Pastebėtina, kad pareiškėjas prašymo atnaujinti procesą nemotyvuoja netinkamu Inspekcijos prie SAM nuostatų 9 punkto taikymu.

Teisėjų kolegija sprendžia, kad pareiškėjo prašyme nėra akivaizdžių argumentų, patvirtinančių apeliacinės instancijos teismo padarytą esminį pareiškėjo nurodytos materialinės teisės normos (Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio) pažeidimą ar argumentų, kurie sudarytų pagrindą išvadai, jog byla nagrinėję teismai nepagrįstai taikė Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio normas. Pareiškėjo argumentacija atspindi tik jo nuomonę dėl bylos situacijos vertinimo (tai, jog, anot pareiškėjo, SAM jo skundą turėjo perduoti nagrinėti sveikatos priežiūros įstaigos administracijai, kurioje buvo pažeistos pareiškėjo teisės), o tai nesudaro ABTĮ 153 straipsnio 2 dalies 10 punkte nurodyto proceso atnaujinimo pagrindo. Teisėjų kolegija taip pat pažymi, kad prašyme dėl proceso atnaujinimo pareiškėjas iš esmės nenurodo jokio alternatyvaus Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo taikytų materialinės teisės normų aiškinimo, kuris akivaizdžiai prieštarautų apeliacinės instancijos teismo išvadoms ir iš kurio būtų galima spręsti apie esminį materialinės teisės normų pažeidimą jas taikant. Pastebėtina, jog proceso atnaujinimas nėra pakartotinė bylos peržiūra. Pareiškėjo prašyme atnaujinti procesą nurodomi argumentai nesuponuoja akivaizdaus materialinės teisės normos taikymo pažeidimo.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, darytina išvada, jog pareiškėjo prašymas atnaujinti procesą administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-2682/2012 laikytinas nepagrįstu ir yra atmestinas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 159 straipsnio 1 dalimi, teisėjų kolegija

n u t a r i a:

Pareiškėjo Aurelijaus Beržinio prašymą atmesti ir atsisakyti atnaujinti procesą administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-2682/2012 pagal pareiškėjo Aurelijaus Beržinio skundą atsakovams Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai ir Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos dėl vilkinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

The image shows three handwritten signatures and two official stamps. The top signature is crossed out with a large diagonal line. The middle signature is 'R. Klišauskas' and the bottom one is 'Skirgailė Žalimienė'. There are two stamps: one on the left with a date '2012.05.10' and the name 'Cristina Bialnikaitė', and another in the middle with the name 'R. Klišauskas'.

Audrius Bakaveckas

Romanas Klišauskas

Skirgailė Žalimienė

